

„Trilógiu *Silo* možno už teraz považovať za moderné majstrovské dielo.“
Sunday Express

PRACH

HUGH HOWEY

Ljndeni

Prach

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Hugh Howey

Prach – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

PRACH

HUGH HOWEY

PRACH

Z angličtiny preložil Michal Jedinák

Ljndeni

Hugh Howey: *Dust*

Copyright © 2013 by Hugh Howey

Translation © Michal Jedinák, 2025

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4696-0

ISBN e-knihy 978-80-566-4706-6 (1. zverejnenie, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-4707-3 (1. zverejnenie, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-4705-9 (1. zverejnenie, 2025) (ePDF)

Venujem všetkým, ktorí prežili.

OBSAH

PROLÓG 11

PRVÁ ČASŤ - TUNEL 13

DRUHÁ ČASŤ - VONKU 117

TRETIA ČASŤ - DOMOV 225

ŠTVRTÁ ČASŤ - PRACH 313

EPILÓG 409

POZNÁMKA PRE ČITATEĽOV 415

PROLÓG

„JE TAM NIEKTO?“

„Haló? Áno. Ja.“

„Aha, Lukas. Neozýval si sa. Chvíľu som si myslel... že si niekto iný.“

„Nie, som to iba ja. Nasadzujem si slúchadlá. Rušné ráno.“

„Skutočne?“

„Hej, no samá nuda. Stretnutia výborov. Personálne sme trochu podvyživení. Veľa prestupov.“

„Ale situácia sa, dúfam, upokojuje. Nijaké nové vzbury?“

„Nie, nie. Vraciame sa do starých koľají. Ľudia ráno vstanú a idú do práce. Večer sa zvalia rovno do postele. Tento týždeň sme žrebovali lotériu a na viacerých sa usmialo šťastie.“

„To je dobre. Veľmi dobre. Ako pokračujú práce na šiestom serveri?“

„Dobre, ďakujem. Všetky vaše kódy fungujú. Zatiaľ sme získali iba viac rovnakých údajov. Len nerozumiem, prečo je to dôležité.“

„Hľadajte ďalej. Všetko má význam. Údaje neuložili náhodou.“

„To isté ste hovorili aj o zápiskoch v knihách. No mnohé z nich mi pripadajú ako nezmysly. Zaujímalo by ma, či je niečo z toho skutočné.“

„Prečo? Čo čítaš?“

„Som na zväzku C. Dnes ráno som čítal o... hube. Počkejte, hneď ju nájdem. Cordyceps.“

„To je huba? Nikdy som o nej nepočul.“

„Píšu, že mravcom robí niečo s mozgom. Preprogramuje ho ako stroj a prinúti ich vyliezť na vrchol rastliny, kde zomrú...“

„Neviditeľný stroj, ktorý programuje mozog? Som si takmer istý, že nejde o náhodné heslo.“

„Nie? Čo to teda znamená?“

„Znamená to... Znamená to, že nie sme slobodní. Nikto z nás.“

„Veľmi povznášajúce. Už rozumiem, prečo na tieto rozhovory posla mňa.“

„Starostka? Preto... Preto sa mi dlhšie neozvala?“

„Nie. Je preč. Na niečom pracuje.“

„O čo ide?“

„Radšej vám to nepoviem. Pochybujem, že by vás to potešilo.“

„Prečo si to myslíš?“

„Lebo ani mňa to neteší. Snažil som sa ju odhovoriť. No niekedy vie byť... tvrdohlavá.“

„Ak hrozia problémy, mal by som o tom vedieť. Chcem vám pomôcť. Môžem odpútať pozornosť...“

„V tom je práve háčik. Nedôveruje vám. Dokonca neverí, že ste zakaždým ten istý človek.“

„Mýli sa. Som to ja. Stroje mi upravujú hlas.“

„Iba vám hovorím, čo si myslí.“

„Bol by som radšej, keby mi dôverovala. Naozaj chcem pomôcť.“

„Verím vám. Myslím si, že nateraz nám najviac pomôžete, keď nám budete držať palce.“

„Prečo?“

„Lebo niečo mi hovorí, že nič dobré z toho nevzájde.“

PRVÁ ČASŤ

TUNEL

Silo 18

1

NA CHODBÁCH STROJOVNE PRŠAL prach. Uvoľňovali ho vibrácie prebívania. Drôty pod stropom sa jemne hojdali medzi úchytkami. Rúrky drnčali. Vzduch sa otriasal staccatom nárazov z generátorovne, ktoré sa odrážalo od stien a pripomínalo časy, keď sa nebezpečne vychyľovali nevyvážené stroje.

V centre strašného rámusu stála Juliette Nicholsová, kombinézu mala po pás rozopnutú, voľné rukávy zaviazané okolo bedier a prach zmiešaný s potom jej špinil tielko ako blato. Šlachovité ruky sa jej triasli, ako sa celou váhou opierala do rýpadla, ktorého ťažký kovový piest znova a znova narážal do betónového múru sila osemnásť.

Vibrácie cítila až v zuboch. Každá kosť a kĺb v tele sa jej otriasali, bolesťou sa jej pripomínali staré rany. Zboku ju nešťastne sledovali baníci, ktorí rýpadlo zvyčajne obsluhovali. Juliette odvrátila hlavu od betónového prachu a uvidela, ako tam stoja s rukami založenými na širokých hrudiach, čeľuste stuhnuté do zamračených výrazov. Azda sa im nepáčilo, že si privlastnila ich stroj. Alebo nesúhlasili s narušením tabu, lebo kopala, kde bolo kopanie zakázané.

Juliette preglgla piesok a kriedu, ktoré sa jej hromadili v ústach, a sústredila sa na drobiacu sa stenu. Nerada, no predsa len musela zvážiť aj tretiu možnosť: jej vinou zomreli dobrí mechanici a baníci. Keď odmietla čistiť, v sile vypukli kruté boje. Koľkí muži a ženy, čo sa

prizerajú, ako kope, stratili milovaných, priateľov alebo rodinných príslušníkov? A koľkí z toho vinia ju? Určite nie je jediná.

Rýpadlom šklblo, kov zarinčal o kov. Juliette odklonila udierajúce čeľuste nabok, v bielom mäse betónu sa objavili ďalšie kosti roxorou. Z múru sila už vydolovala úctyhodný kráter. Prvý rad roxorových tyčí jej ako zuby trčal nad hlavou, konce podobné roztaveným sviecam vyhladila rezacím horákom. Po šesťdesiatich centimetroch betónu narazila na druhý rad, steny boli hrubšie, ako si predstavovala. S otupenými končatinami a napnutými nervami navádzala stroj ďalej, piest v tvare klina vyhrýzal kameň medzi tyčami. Keby na vlastné oči nevidela plán a nebola si istá existenciou iných síl, dávno by sa vzdala. Mala pocit, akoby prerážala samotnú zemeguľu. Plecia sa jej triasli a ruky s predlaktiami sa zmenili na šmuhy. Útočila na stenu sila, prerážala tú prekliatu klietku, chcela sa dostať von.

Baníci nepokojne prešľapovali. Juliette prešla očami z nich na prebíjací klin, ktorý znova zarinčal o oceľ. Sústredila sa na biely kameň medzi tyčami. Čižmou kopla do páky, oprela sa do stroja a rýpadlo sa posunulo na hrdzavých pásoch o ďalšie tri centimetre. Dávnejšie si mala dať prestávku. Krieda v ústach ju dusila, prahla po vode, ruky potrebovali oddych a okolo podvozku rýpadla a nôh sa jej hromadili trosky. Niekoľko väčších kusov odkopla z cesty a ďalej hlbila.

Bála sa, že ak opäť zastane, baníkov už nepresvedčí, aby jej dovolili pokračovať. Starostka-nestarostka – predáčka zmeny či nie –, muži, ktorých považovala za nebojácnych, už opustili generátorovňu s pokrčenými čelami. Desili sa, že prerazí posvätnú pečať a vpustí dnu odporný, vražedný vzduch. Juliette videla, že sa na ňu pozerajú ako na ducha, lebo sa vrátila zvonka. Mnohí sa jej vyhýbali, akoby bola nákazlivá.

Začala zuby, škrípala jej medzi nimi nechutná drvina, a znova kopla čižmou do páky, ktorá poslala rýpadlo vpred. Pásky sa opäť pretočili a posunuli stroj o niekoľko centimetrov. Potom ešte kúsok. Juliette preklínala rýpadlo aj bolesť v zápästiach. Dočerta s bojmi, v ktorých stratila priateľov. Dočerta s hrubou vrstvou kameňa, ktorá ich delí od Sama a opustených detí. A dočerta s hlúpou funkciou starostky, pre

ktorú sa ľudia na ňu pozerajú, akoby naraz viedla všetky zmeny na všetkých podlažiach a mala šajnu, čo, dopekla, robí, podriaďujú sa jej a zároveň sa jej boja...

Rýpadlo poskočilo o viac než tri centimetre a klin prenikavo zaškrípal. Juliette sa pošmykla ruka a stroj zareval ako pred výbuchom. Baníci sa strhli, viacerí sa k nej rozbehli s tieňmi za pätami. Juliette udrela po červenom núdzovom vypínači, ktorý bol pod vrstvou prachu a bielej cementovej múčky takmer neviditeľný. Nekontrlovateľné rýpadlo sa prudko otriaslo a zhaslo.

„Si na druhej strane! Si na druhej strane!“

Raph ju ťahal preč, bledými rukami, mocnými po rokoch ťažkých banských prác, jej objímal znečitlivené údy. Iní kričali, že skončila. Definitívne. Rýpadlo vydalo zvuk, akoby sa zlomila ojnica, stroj nebezpečne zakvílil a motor bežal naprázdno, bez odporu. Juliette pustila ovládanie a odkväcla do Raphových rúk. Opäť ju zaplavilo zúfalstvo, myslela na priateľov, zaživa pochovaných v hrobke prázdneho sila, a na to, že sa k nim nevie dostať.

„Prerazila si stenu. Ustúp!“

Ústa jej zakryla ruka zapáchajúca mazivom a potom, chránila ju pred vzduchom za múrom. Juliette nemohla dýchať. Pre očami sa jej rozplynul oblak betónového prachu a odhalil čiernu prázdnotu.

Medzi dvoma kovovými tyčami zívala temnota. Pustý priestor za dvoma vrstvami väzenských mreží, ktoré ich obklopovali zo všetkých strán, od strojovne až po vrch sila.

Prerazila múr. Prenikla na druhú stranu. Otvoril sa jej výhľad na iné „vonku“.

„Horák,“ zamrmlala, odtrhla si z úst Raphovu možoľnatú ruku a skusmo sa nadýchla. „Dajte mi rezací horák a baterku.“

2

„POONDIATA MAŠINA JE prežratá hrdzou.“

„Vyzerá to na hydrauliku.“

„Musí mať aspoň sto rokov.“

Posledné slová zašomral mechanik Fitz, hvízdali mu v medzerách po chýbajúcich zuboch. Baníci a mechanici, ktorí si počas kopania držali odstup, sa náhle nahrnuli za Juliette, ktorá mierila lúčom baterky do tmy za závojom rozprášeného kameňa. Raph, biely ako prach vo vzduchu, stál vedľa nej, plece pri pleci sa tlačili do kužeľovitého krátera vyhlbeného do takmer dva metre hrubého betónu. Albín mal rozšírené oči, priesvitné líca nafúknuté a bezkrvné pery tuho stisnuté.

„Môžeš dýchať, Raph,“ ubezpečila ho Juliette. „Je to len ďalšia miestnosť.“

Bledý baník vypustil vzduch spolu s výdychom úľavy a požiadal ľudí za chrbtom, aby sa na nich netlačili. Juliette podala baterku Fitzovi a odvrátila sa od diery, ktorú vyhlbila. Pretláčala sa davom, srdce jej divo búšilo z pohľadov, ktoré úchytom zazrela na druhej strane. Jej podozrenie rýchlo potvrdil rozruch medzi ostatnými: podpery, skrutky, hadice, hrdzavé oceľové plechy, z ktorých sa odlupovala farba... Mechanická obluda sa rozkladala do šírky aj do výšky ako nepreniknuteľná stena, kam až dosiahlo slabé svetlo baterky.

Do roztrasenej ruky jej vložili cínový hrnček s vodou. Juliette hltavo pila. Bola vyčerpaná a v hlave jej vírili myšlienky. Nevedela sa

dočkať, kedy si sadne k vysielajúčke, aby to povedala Samovi. Nevedela sa dočkať, kedy to povie Lukasovi. Našla kus pochovanej nádeje.

„A teraz čo?“ opýtal sa Dawson.

Nový predák tretej zmeny, ktorý jej podal vodu, si Juliette ostražito premeriaval. Dawsonovi ťahalo na štyridsiatku, ale práca v noci mu pridala roky navyše. Mal mohutné, hrčovité dlane, následok vyklíbených hánok a polámaných prstov – sčasti z práce, sčasti z bitiek. Juliette mu vrátila hrnček. Dawson sa pozrel na dno a hodil do seba posledný glg vody.

„Teraz rozšírime dieru,“ odvetila. „Prejdeme na druhú stranu a zistíme, či sa dá mašina zachrániť.“

Kútikom oka zachytila pohyb na hučiacom hlavnom generátore. Pozrela hore a stihla zazrieť, ako sa na ňu mračí Shirly. Shirly sa odvrátila.

Juliette stisla Dawsonovi ruku. „Zväčšiť ju potrvá celú večnosť,“ povedala mu. „Potrebujeme vyvŕtať desiatky menších dier, ktoré spojíme. Vytrháme stenu po kusoch. Prines druhé rýpadlo. A pošli sem aj chlapov s krompáčmi, ale množstvo prachu udržiajte podľa možnosti na minime.“

Predák prikývol a prstami zaťukal na prázdny hrnček. „Nijaké výbuchy?“ opýtal sa.

„Nijaké výbuchy,“ potvrdila. „Nechcem poškodiť stroj za stenou.“

Dawson prikývol a Juliette ho nechala riadiť prerážacie práce. Pošla ku generátoru. Aj Shirly mala stiahnutú kombinézu zaviazanú okolo pása a na tielku tmavý obrátený trojuholník potu. S handrou v každej ruke pracovala navrchu generátora, utierala staré mazivo a novú vrstvu prachu z kopania.

Juliette si rozviazala rukávy a strčila do nich ruky pokryté jazvami. Vyšplhala sa po boku generátora, presne vedela, čoho sa chytiť, ktoré časti sú horúce a ktoré iba teplé. „Potrebuješ pomoc?“ opýtala sa navrchu. Sálavé teplo a hukot stroja pôsobili na jej boľavé svaly ako balzam.

Shirly si utrela tvár okrajom tielka. Pokrútila hlavou. „Vystačím si,“ odvetila.

„Prepáč mi neporiadok.“ Juliette zvýšila hlas, aby ju priateľka počula cez dunenie mohutných piestov. Ešte nedávno by jej vibrácie navrchu pekelné nevyváženého generátora vytĺkli zuby.

Shirly sa zvrtila a špinavé handry hodila Kali, svojmu tieňu, ktorá ich ponorila do vedra špinavej vody. Na novú šéfkú strojovne, ktorá sa lopotila pri nudnej rutine ako čistenie generátora, bol čudný pohľad. Juliette si na jej mieste skúsila predstaviť Knoxa. Vzápätí ju hádam po stý raz osvietilo, že ona – starostka – trávi všetok čas prerážaním stien a rezaním roxorových tyčí. Kali vyhodila handry, z ktorých fíkala mydlová voda, späť Shirley a tá ich chytila s vlhkým plesnutím. Juliettina priateľka sa opäť zohla k práci a jej ticho hovorilo za všetko.

Juliette sa obrátila a očami prebehla po kopáčoch, ktorí čistili trosky a rozširovali dieru. Shirley nenadchla strata pracovnej sily a ešte menej sa jej pozdávalo porušenie tabu pečate sila. Robotníkov jej zobrali v čase, keď ich rady už aj tak preriedili násilnosti. A či za smrť manžela vinila alebo nevinila Juliette, bolo úplne nepodstatné. Juliette vinu brala na seba a napätie ich rozdeľovalo ako olejová kaluž.

Búšenie do steny onedlho pokračovalo. Rýpadlo riadil Bobby, mohutnými svalmi ako šmuhy navádzal pneumatické kladivo. Pohľad na čudný stroj, neznámy artefakt pochovaný za múrmi sila, zažal v zdráhavých robotníkoch iskru. Strach a pochybnosti sa premenili na odhodlanie. Do generátorovne prišiel nosič s jedlom a Juliette sledovala, ako mladík s holými rukami a nohami uprene pozoruje prácu. Potom zložil náklad ovocia a teplých obedov a odbehol so zásobou nových klebiet.

Juliette stála na hučiacom generátore a rozptyľovali ju vlastné pochybnosti. Robia správnu vec, hovorila si. Na vlastné oči videla, aký je svet rozľahlý, z hrebeňa kopca sa rozhliadala po krajine. Teraz ju musí už iba ukázať ostatným. Až potom sa definitívne zbavia strachu a zo všetkých síl sa vrhnú do práce.

3

DIERU ROZŠÍRILI NATOĽKO, aby sa cez ňu dalo pretisnúť, a ako prvej sa dostalo cti Juliette. S baterkou v ruke preliezla hrbu trosiek medzi ohnuté konce roxorovej tyče. Vzduch za generátorovňou bol chladný ako v hlbokoj bani. Odkasľala si do päsťe, v krku a nose ju štekľil prach z hĺbenia. Zoskočila na zem za dierou v múre.

„Opatrne,“ varovala ľudí za sebou. „Dĺžka je nerovná.“

Nerovnosť sčasti spôsobili hrudy kameňa, ktoré sa skotúľali na druhej stranu, no zem bola navyše ryhovaná, akoby ju rozryli obrie pazúry.

Juliette prešla lúčom baterky od svojich čižiem po ledva viditeľný strop vysoko nad hlavou, skúmala mohutnú stenu mašinerie pred sebou. Niekoľkonásobne prevyšovala hlavný generátor aj olejové pumpy. Kolos takých rozmerov nemali ľudia ani vyrobiť, nieto opravovať. Zovrelo jej žalúdok. Nádej, že pochovaný stroj zreštaurujú, zoslabla.

V chladnej tme sa k nej pripojil Raph, ktorý hrmotne prešiel cez trosky. Albínova genetická odchýlka preskočila niekoľko generácií. Obočie a mihalnice pôsobili jemne, takmer neviditeľne. Kožu mal bledú ako prasacie mlieko. No v baniach mu tiene, ktoré iných menili na uhoľ, prepožičiavali zdravý odtieň. Juliette sa nečudovala, že ako chlapec odišiel z fariem pracovať do tmy.

Raph prebehol baterkou po stroji a zapískal. O chvíľu sa vrátila ozvena, akoby sa mu v hlbokých tieňoch posmieval vták.

„Je to dielo bohov,“ nahlas sa zamyslel.

Juliette neodpovedala. Rapha nikdy nepovažovala za človeka, ktorý počúva príbehy kňazov. Nemohla však spochybniť, že stroj vyvoláva úžas. Videla Samove knihy a tušila, že tí istí pradávni ľudia, ktorí zostrojili mašinu, postavili aj rozpadávajúce sa, no stále mohutné veže za kopcami. Fakt, že vybudovali samotné silo, v nej vyvolával pocit bezvýznamnosti. Vystrela ruku a dlaňou prešla po kove, ktorého sa stáročia nedotkli ani naň neupreli zrak, a žasla, čo ich predkovia dokázali. Kňazi sa možno predsa len veľmi nemýlili...

„Bohovia!“ vydýchol Dawson, ktorý sa k nim hlučne pripojil. „Čo s tým máme robiť?“

„Hej, Jules,“ zašepkal Raph z rešpektu k hlbokým tieňom a ešte hlbšiemu času. „Ako máme stroj vykopať?“

„Nijako,“ odvetila. Bokom sa posúvala medzi betónovým múrom a masívnym strojom. „Mal by sa vykopať sám.“

„Predpokladáš, že sa nám ho podarí spojazdniť,“ divil sa Dawson.

Robotníci z generátorovne sa nahrnuli k diere a blokovali svetlo, ktoré ňou prenikalo. Juliette skúmala baterkou úzku medzeru medzi vonkajším plášťom sila a vysokou mašinou, hľadala cestu okolo nej. Vykročila na mierny svah v tme.

„Rozbehneme ho,“ ubezpečila Dawsona. „Len čo zistíme, ako má fungovať.“

„Opatrne,“ varoval ju Raph, keď sa k nemu skotúlala skala, ktorú uvoľnila čížmou. Juliette bola už vyššie ako ich hlavy. Videla, že miestnosť nemá roh ani protiľahlú stenu. Ohýbala sa nahor aj do bokov.

„Je to veľký kruh!“ zavolala a jej hlas sa odrážal medzi kameňom a kovom. „Nemyslím si, že toto je pracovný koniec.“

„Sú tu dvere,“ oznámil Dawson.

Juliette sa k nemu a k Raphovi zošmykla po svahu. Nieкто z prizerajúcich sa v generátorovni zapol ďalšiu baterku. Lúč sa pridal k ostatným, osvetľovali dvere s čapmi namiesto pántov. Dawson zápasil s kľučkou na zadnej časti stroja. Stonal od námahy, až kým kov nezaškrípala a neochotne sa podvolil sile svalov.

Za dverami sa stroj rozširoval. Juliette na ten pohľad nemohlo nič pripraviť. Spomenula si na schémy, ktoré videla v Samovom podzemnom brlohu, a pochopila, že rýpadlo nakreslili v mierke. Malé červíky vytrčajúce z dolných častí strojovne mali v skutočnosti výšku jedného poschodia a dvojnásobnú dĺžku. Masívny oceľový valec stál natesno v kruhovej jaskyni, takmer akoby sa do nej sám zavrtal. Juliette ostatných varovala, aby si pri preliezaní útrobov stroja dávali pozor. Pridalo sa k nej asi desať robotníkov, ich hlasy sa miešali a odrážali v mechanickom bludisku. Tabu rozptýlila zvedavosť a úžas, na kopanie nateraz zabudli.

„Tadiaľto vynášali odpad,“ povedal niekto. Kužele bateriek križovali pásy z pospájaných oceľových plátov. Popod plechy viedli sady obyčajných aj ozubených kolies a pod nimi boli ďalšie pláty, ktoré sa prekrývali ako hadie šupiny. Juliette okamžite pochopila, ako sa pás pohyboval: pláty sa na konci ohýbali a spodkom sa vracali na začiatok. Vrchom sa zo stroja odvádzala hlina a skaly. Nízke steny z dva a pol centimetra hrubého plechu po bokoch pásu mali zabrániť padaniu nákladu. Materiál vydolovaný rýpadlom zo zeme sa presúval dozadu, kde ho museli odoberať ľudia s fúrikmi.

„Je hrdzavý až na kosť,“ zašomral iný hlas.

„Mohlo to byť horšie,“ odvetila Juliette. Stroj trčal v podzemí najmenej stovky rokov. Čakala, že nájdu iba obrovskú kopu hrdze, no oceľ sa miestami stále leskla. „Domnievam sa, že miestnosť bola vzduchotesne uzavretá.“ Spomenula si na vánok, ktorý sa jej obtrel o krk a vysával prach, keď prerazila stenu sila.

„Je to samá hydraulika.“ Bobbymu sa v hlase zračilo sklamanie, akoby sa práve dozvedeli, že aj bohovia si čistia zadok vodou. Juliette bola optimistickejšia. Videla niečo, čo sa dá opraviť, pokiaľ je zdroj pohonu neporušený. Rýpadlo by mohli rozbehnúť. Zostrojili ho čo najjednoduchšie, akoby bohovia vedeli, že ľudia, ktorí ho nájdu, budú menej inteligentní a zruční. Videla pásy ako na ich malom rýpadle, ibaže po celej dĺžke stroja, nosné hriadele boli zalepené vazelínou. Ďalšie pásy, upevnené na bokoch a strope, museli takisto tlačiť proti zemine.

Juliette iba nerozumela, ako prebiehalo kopanie. Za pohyblivými pásmi a všetkými nástrojmi na odvádzanie odpadu zadnou časťou rýpadla prišli k oceľovej stene, ktorá sa dvíhala popri nosníkoch a mostíkoch do tmy nad nimi.

„Nemá to ani štipku logiky,“ postážoval sa Raph. „Pozrite na tie kolesá. Ktorým smerom sa mašina pohybuje?“

„Nie sú to kolesá.“ Juliette namierila baterku. „Celá predná časť sa otáča. Tu je stredová os.“ Svetlo odhalilo hriadeľ široký ako dvaja muži. „Kotúče zrejme trčia na druhej strane a zarezávajú sa do zeme.“

Bobby neveriacky vydýchol. „Cez pevnú skalu?“

Juliette sa do jedného kotúča zaprela. Ledva ním pohla. Potrebovali by sud maziva.

„Podľa mňa má pravdu,“ povedal Raph. Zdvihol veko na debne veľkosti poschodovej postele a posvietil dovnútra. „Tu je rýchlostná skriňa. Vyzerá ako prevodovka.“

Juliette k nemu podišla. Skrutkovité ozubené kolesá s obvodom ľudského pása obaľovala vysušená vazelína. Zuby sa zhodovali s tými, ktoré mali otáčať stenou. Prevodovka bola veľká a robustná ako prevodovka hlavného generátora. Väčšia.

„Zlé správy,“ upozornil ich Bobby. „Pozrite sa, kam vedie hriadeľ.“

Lúče troch bateriek sa spojili a prešli po hnacom hriadeľi na koniec, kde trčal do prázdna. Dutina masívneho stroja, voľný priestor, v ktorom stáli, mal obsahovať srdce beštie.

„Nepohne sa ani o centimeter,“ zahundral Raph.

Juliette odpochoďovala do zadnej časti stroja. Mohutné podpery motora boli holé. Spolu s ostatnými robotníkmi sa motala v priestore určenom pre pohonnú jednotku. Keď pochopila, čo má hľadať, zrak jej padol na stojany. Bolo ich šesť: tyče s vyrezanými závitmi a priemerom dvadsať centimetrov obalené prastarým, stvrdnutým mazivom. Šesť matíc viselo na hákoch pod podperami. Bohovia s ňou komunikovali. Prehovárali k nej. Prastarí jej zanechali odkaz napísaný jazykom ľudí, ktorí rozumejú strojom. Oslovili ju naprieč priepasťou času: *Toto patrí sem. Postupuj podľa týchto krokov.*

Mechanik Fitz si kľakol k Juliette a položil jej ruku na plece. „Je mi ľúto tvojich priateľov.“ Hovoril o Samovi a deťoch, no Juliette sa marilo, že za ostatných mu odľahlo. V zadnej časti kovovej jaskyne videla hlavy ďalších baníkov a mechanikov, ktorí nazerali do stroja, no zdráhali sa k nim pripojiť. Všetci by boli radi, keby sa ich dobrodružstvo skončilo na tomto mieste, keby prestala kopáť. Lenže Juliette cítila viac než nutkanie – stávalo sa pre ňu poslaním. Stroj pred nimi neukryli, iba ho bezpečne uskladnili. Ochránili. Zabalili. Ponatierali vazelínou a uzavreli pred korozívnym vzduchom z pre ňu neznámych dôvodov.

„Zasa ho zapečatíme?“ opýtal sa Dawson. Ani prešedivený mechanik sa neponáhľal pokračovať v kopaní.

„Na niečo čaká,“ zhodnotila Juliette. Z háku zvesila obrovskú maticu a nasadila ju na namazanú tyč. Veľkosť jej bola povedomá. Spomenula si na opravu hlavného generátora, zdalo sa jej, že odvtedy uplynul celý život. „Brucho treba otvoriť. Pozrite sa do zadnej časti stroja, kadiaľ sme prišli. Dá sa otvoriť, aby sa odpad sypal von, ale niečo sa musí zároveň dostať dnu. Motor vôbec nechýba.“

Raph stál vedľa nej, baterkou jej posvietil na hrud', aby ju neoslepil, ale zároveň si preštudoval jej tvár.

„Viem, prečo ho sem dali,“ povedala mu, kým si ostatní šli prezrieť zadok stroja. „Viem, prečo stroj umiestnili vedľa generátorovne.“

4

KEĎ SA JULIETTE vynorila z brucha rýpadla, Shirley a Kali stále čistili hlavný generátor. Bobby ukazoval ostatným, ako sa zadná časť stroja otvára, ktoré skrutky treba uvoľniť a ktoré pláty odložiť. Juliette im dala za úlohu zmerať vzdialenosti medzi tyčami a potom medzi podpěrami náhradného generátora, aby potvrdili, o čom už nemala pochybnosti. Stroj, ktorý našli, bol živý technický výkres. Skutočný odkaz zo starých čias. Jeden objav viedol k sérii ďalších.

Juliette sledovala, ako Kali vyžmýkala z handry bahno a ponorila ju do druhého vedra s trochu menej špinavou vodou, a osvietilo ju poznanie: ak by motor nechali tisíc rokov stáť, zhnil by. Pracoval by, len ak by tím ľudí obetoval životy jeho údržbe. Shirley utierala hučiaci hlavný generátor a z horúceho, namydleného potrubia stúpala para. Juliette pochopila, že roky ich práce smerovali k tomuto okamihu. Hoci Shirley, jej stará priateľka a teraz šéfka strojovne, Juliettin projekt zo srdca neznášala, od začiatku jej pomáhala. Menší generátor na druhej strane hlavnej elektrárne mal iné, významnejšie poslanie.

„Podpery sedia,“ oznámil jej Raph s metrom v ruke. „Myslíš si, že stroj použili na privezenie generátora?“

Shirly odhodila zababranú handru a zdola jej do ruky priletela čistejšia. Robotníčka a jej tieň pracovali v harmónii ako hučiace piesty.

„Myslím si, že záložný generátor má rýpadlo poháňať,“ odvetila Juliette. No nešlo jej do hlavy, prečo by sa niekto aj na krátky čas vzdal

náhradného zdroja energie. Celé silo by vydali napospas hlavnému generátoru, ktorý mohol kedykoľvek vypadnúť. To už mohli rovno nájsť na druhej strane motor rozpadnutý na kopy hrdze. Ťažko si vedela predstaviť, že by niekto súhlasil s plánom, ktorý sa jej rodil v hlave.

Vzduchom preletela handra a šplechla do vedra hnedej vody. Kali ďalšiu nevyhodila. Oči upierala na vchod do generátorovne. Juliette sledovala jej pohľad a do tváre sa jej nahrnula horúčava. Medzi špinavými mužmi a ženami zo strojovne stál mladý muž v nepoškvrnenej, žiarivej striebornej kombinéze a niečo sa pýtal robotníka. Muž vystrel ruku a Lukas Kyle, hlava IT oddelenia a jej milenec, vykročil k Juliette.

„Daj skontrolovať záložný generátor,“ prikázala Raphovi, ktorý viditeľne ustrnul. Zdalo sa, že pochopil, na čo Juliette myslí. „Zapojíme ho iba nakrátko, kým zistíme, čo rýpadlo dokáže. Aj tak sme chceli vyčistiť výfukové potrubie.“

Raph prikývol, zaťal a vzápätí uvoľnil čeľuste. Juliette ho plesla po chrbte, a keď sa vybrala naproti Lukasovi, neodvážila sa pozrieť na Shirley.

„Čo tu robíš?“ privítala ho. S Lukasom sa rozprávala včera, ale návštevu jej zabudol spomenúť. Chcel ju zaskočiť.

Lukas zastal a pokrčil čelo. Juliette sa zahanbila pre svoj tón. Neobjali sa ani si nepodali ruky. Bola príliš ohúrená novými objavmi, priveľmi napätá.

„Mal by som sa ťa spýtať to isté,“ odvetil. Očami zablúdil ku kráteri v protiláhlej stene. „Kým vítaš diery do sila, hlava IT robí starostkinu prácu.“

„Takže sa nič nezmenilo,“ zasmiala sa v snahe odľahčiť atmosféru. Lenže Lukas sa neusmial. Chytila ho za ruku a odviedla z generátorovne na chodbu. „Prepáč,“ ospravedlnila sa. „Iba si ma prekvapil. Mal si mi povedať, že prídeš. A počúvaj... Rada ťa vidím. Ak potrebuješ, aby som s tebou išla hore a niečo podpísala, ochotne ti vyhoviem. Pokojne budem rečniť pred ľuďmi alebo pobožkám dieťa. No minulý týždeň som ti povedala, že chcem nájsť spôsob, ako zachrániť priateľov. A keďže návrat po povrchu si mi zamietol...“

Lukas vyvalil oči nad takým ľahkovážnym kacírstvom. Rozhliadol sa po chodbe, či sú sami. „Jules, robíš si starosti o hŕstku ľudí a v sila sa zatiaľ šíri nepokoj. Na horných poschodiach sa šepká o odpore. Počuť ozveny posledného povstania, ktoré si vyvolala, ibaže tentoraz proti nám.“

Juliette zaliala červeň. Pustila Lukasovi ruku. „Nijaké povstanie som si neželala. Veď som tu ani nebola!“

„Ale teraz tu si.“ V očiach mal smútok, nie hnev, a Juliette pochopila, že jeho dni navrchu sú rovnako dlhé ako jej v strojojni. Za posledný týždeň sa rozprávali menej ako počas jej pobytu v sila sedemnást. Fyzicky sú si bližší, ale hrozí im odlúčenie.

„Čo odo mňa chceš?“ opýtala sa.

„Pre začiatok nekop. Prosím. Billings prijal desiatky sťažností od susedov, ktorí špekulujú, čo sa stane. Niektorí hovoria, že k nám príde povrch. Kňaz zo stredu celebruje každý týždeň dve nedeľné omše, aby ľudí varoval pred nebezpečenstvom – pred svojimi víziami, že silo až po okraj zaplní prach a tisíce obyvateľov zomrú...“

„Kňazi...“ odvrkla Juliette.

„Áno, kňazi. Ibaže na bohoslužby k nemu chodia ľudia od vrchu až po hlbiny. A keď sa rozhodne pridať tretiu, máme tu rozvášnený dav.“

Juliette si vošla prstami do vlasov, padali z nich malé kamienky a kúsky omietky. Previnilo sa pozrela na jemný prach. „Čo sa so mnou podľa nich stalo na povrchu? Keď ma poslali čistiť. Čo hovoria ľudia?“

„Niektorí odmietajú uveriť,“ povedal Lukas. „Z tvojho výletu sa stáva legenda. A v IT síce vieme, čo sa udialo, no niektorí vyjadrujú pochybnosti, či ťa vôbec poslali čistiť. Dokonca som počul, že to bol iba predvolebný trik.“

Juliette ticho zahrešila. „A správy o iných silách?“

„Roky ľudí presviedčam, že hviezdy sú slnká ako naše. Niektoré skutočnosti sú pre ľudí ťažko pochopiteľné. A nemyslím si, že záchranou priateľov to zmeníš. Keby si svojho kamaráta s rádiom priviedla na bazár a povedala, že prišiel z iného sila, pravdepodobne by ti uverili rovnako.“

„Walkera?“ Juliette pokrútila hlavou, hoci vedela, že má pravdu. „Priateľov nezachraňujem, aby som dokázala, čo sa mi naozaj stalo, Luke. O mňa vôbec nejde. Žijú v strachu. Medzi duchmi.“

„A my vari nie? Nestravujeme sa vďaka našim mŕtvym? Prosím ťa, Jules. Pre záchranu hŕstky zomrú stovky ľudí. Možno je im lepšie tam, kde sú.“

Zhlboka sa nadýchla a na chvíľu zadržala dych, zo všetkých síl odolávala hnevu. „Nie je, Lukas. Muž, ktorého chcem zachrániť, z osamelého života napoly zošalel. A deti majú vlastné deti. Potrebujú našich lekárov, našu pomoc. Okrem toho... dala som im sľub.“

Na jej naliehanie odpovedal smutným pohľadom. Nemalo to zmysel. Ako ho prinúti, aby mu záležalo na niekom, koho v živote nestretol? Juliette od neho čakala nemožné a bola to rovnako jej vina. Záleží jej vari na ľuďoch, do ktorých kňaz dva razy za týždeň púšťa jed? Alebo na cudzincoch, ktorých má viesť, lebo ju zvolili, hoci ich ani nepozná?

„Nestála som o túto prácu,“ povedala Lukasovi. Nedarilo sa jej potlačiť obviňujúci tón. Za starostku ju chcú iní, nie ona. No očividne nie až toľkí ako predtým.

„Ani ja som nevedel, na čo sa ako tieň pripravujem,“ namietol Lukas. Chcel ešte niečo dodať, ale zavrel ústa, keď z generátorovne vyšla skupina baníkov a spod čižiem sa im dvíhali obláčiky prachu.

„Čo si mal na jazyku?“ opýtala sa ho.

„Chcel som ťa poprosiť, že ak musíš kopať, rob to potajomky. Alebo to nechaj na týchto ľuďoch a pod...“

Nedokončil myšlienku.

„Domov? Môj domov je tu. A naozaj nie sme lepší ako poslední, čo nás viedli? Máme ľuďom klamať? Sprisaháť sa proti nim?“

„Bojím sa, že sme horší,“ odvetil. „Oni nás iba udržiavali nažive.“

Juliette sa zasmiala. „Nás? Teba aj mňa chceli poslať na smrť.“

Lukas vydýchol. „Myslel som ostatných. Snažili sa, aby všetci prežili,“ pokračoval, no keď sa Juliette neprestávala smiať, nemohol si pomôcť a tiež sa uškrnul. Utrrela si slzy na lícach a zamazala si ich.

„Daj mi niekoľko dní,“ požiadala. Nebola to otázka, ale ústupok. „Chcem aspoň zistiť, či máme prostriedky na kopanie. Potom prídem pobožkať deti a pochovám mŕtvych – pravdaže nie v tomto poradí.“

Lukas sa zamračil nad jej morbidnosťou. „A stlmíš prehrešky?“

Prikývla. „Ak budeme kopať, tak potichu.“ V duchu si pomyslela, či obrovský stroj dokáže rýpať inak ako s rachotom. „Aj tak som rozmýšľala nad menšími energetickými prázdninami. Nejaký čas nechcem hnať generátor na plný výkon. Pre istotu.“

Lukas prikývol a Juliette si uvedomila, aké ľahké a nevyhnutné môžu byť lži. Napadlo jej, že mu povie o svojom ďalšom nápade, nad ktorým rozmýšľala celé týždne, odkedy sa na ošetrovni spamätávala z popálenín. Potrebovala niečo zariadiť navrchu, no videla, že Lukas nie je pripravený na ďalšie dráždenie. Preto mu povedala iba časť plánu, ktorá by ho mala potešiť.

„Len čo tu rozbehneme práce, chcem sa vrátiť hore a nejaký čas sa zdržať.“ Chytila ho za ruku. „Zostať doma.“

Lukas sa usmial.

„Ale počúvaj ma...“ Cítila nutkanie varovať ho. „Videla som svet vonku, Lukas. Celú noc počúvam Walkovo rádio. V iných silách žijú ľudia ako my – v strachu a nevedomosti, úplne izolovaní. Chcem urobiť viac než zachrániť svojich priateľov. Dúfam, že to vieš. Musím prísť na ko-reň tomu, čo je za múrmi.“

Lukasovi poskočil ohryzok. Pery mu zväžneli. „Mieriš príliš vysoko,“ povedal mierne.

Juliette sa usmiala a stisla milencovi ruku. „Hovorí mi muž, ktorý pozoruje hviezdy.“

Silo 17

5

„SAM! PÁN SAM!“

Slabý hlas dieťaťa prenikol do najhlbších zákutí pestovateľských jám. Doľahol až k hriadkam chladnej hlíny, kde už nesvietili svetlá a nič nerástlo. Jimmy Parker tu sedel sám na mŕtvej pôde, neďaleko spomienky na starého priateľa.

Záhaľčivo bral do rúk hrudky ílu a drvil ich na prach. Keď naplno zapojil predstavivosť, zdalo sa mu, že cez kombinézu cíti pichanie pazúrikov. Počul, ako Tieňu škvrcí bruško ako vodná pumpa. Fantázia ho však zrádzala, čím väčšmi sa hlas volajúci jeho meno blížil. Svetlo baterky preniklo poslednou spleťou rastlín, ktorým mladí hovorili Divočina.

„Tu ste!“

Malá Elise narobila v pomere k svojej drobnej postave neprimerane veľký hluk. Predierala sa k nemu v priveľkých čižmách. Jimmy sa na ňu díval a napadlo mu, ako si kedysi želal, aby vedel Tieň rozprávať. V mnohých snoch sa mu zjavil ako chlapec s čiernou srstou a dunivým hlasom. Dnes sa mu také sny už nesnívali. Jimmy s láskou spomínal na roky s tichým priateľom.

Elise sa pretisla pomedzi priečky plotu a objala Jimmymu ruku. Baterku mu pritlačila na hrud' a svetlo ho zospodu takmer oslepilo.

„Je čas ísť.“ Dievčatko ho potiahlo. „Je čas, pán Sam.“

Zažmurkal proti silnému svetlu a vedel, že má pravdu. Malá Elise, najmladšia z detí, urovnala viac hádok ako začala. Jimmy rozdrvil

v prstoch ďalšiu hrudku hliny, posypal ňou zem a dlaň si utrel o stehno. Nechcel odísť, no vedel, že nemôžu zostať. Pripomínal si, že je to iba dočasné riešenie. Povedala mu to Juliette. Neskôr sa sem môže vrátiť a žiť s ostatnými, ktorí sa v sile usadia. Dlhší čas nebude nijaká lotéria. Pribudne veľa ľudí. Opäť zaplnia jeho staré silo.

Jimmy sa pri pomyslení na tolkých ľudí zachvel. Elise ho potiahla za ruku. „Podme, podme,“ naliehala.

Vtom Jimmy pochopil, čoho sa bojí. Nie odchodu – ten deň aj tak ešte nenastal – ani domova v hĺbinách, ktoré boli znova takmer suché a prestali ho desiť. Strach mu naháňala predstava, do čoho sa vráti. Bezpečnosť sila rástla priamo úmerne s jeho vyprázdňovaním. Keď sa začalo nanovo plniť, Jimmyho napadli. Hlboko vo svojom vnútri si želel, aby ho nechali na pokoji. Aby bol opäť Sam.

Vstal a dal sa Elise odvieť na odpočívadlo. Zvierala mu mozoľnatú ruku a s elánom ho ťahala vpred. Pri schodoch pozbierala svoj majetok. Zdola počuli Ricksona s ostatnými, ich hlasy sa rozliehali v šachte mŕkveho betónu. Jedna núdzová lampa na poschodí nesvietila, medzi tlmenou zeleňou sa vynímala tmavá škvrna. Elise si prehodila cez plece kabelku so spomienkovou knihou a zavrela ruksak. Mala v ňom vodu, náhradné oblečenie, batérie, vyblednutú bábiku a kefu na vlasy – prakticky všetko, čo vlastnila. Jimmy jej pridržal popruh, aby doň vsunula ruku, potom zdvihol vlastný náklad. Hlasy pod nimi slabli. Schodisko sa jemne chvelo ich krokmi. Zostupovali, čo bola čudná voľba smeru, keď chceli vyjsť von.

„Kedy po nás príde Jewel?“ opýtala sa Elise. Chytila Jimmyho za ruku a bok po boku klesali po špirále.

„Onedlho,“ odpovedal Jimmy, čo bola jeho verzia „neviem“. „Snaží sa. Cesta je dlhá. Pamätáš sa, koľko trvalo, kým voda klesla a stratila sa?“

Elise pokývala hlavou. „Počítala som schody.“

„Áno, správne. No a teraz musia prevrtať tunel cez skalú, aby sa k nám dostali. Nebude to ľahké.“

„Hannah hovorí, že za Jewel prídu desiatky a desiatky ľudí.“

Jimmy preglgol. „Stovky,“ zachripel. „Ba dokonca tisíce.“

Elise mu stisla ruku. Zišli o desať schodov, obaja ich potichu ráтали. Obaja mali s takými vysokými číslami ťažkosti.

„Rickson hovorí, že nás neprídu zachrániť, ale chcú naše silo.“

„Áno, lebo vidí v ľuďoch zlo,“ vysvetlil jej Jimmy. „Tak ako v nich ty vidíš dobro.“

Elise k nemu zdvihla zrak. Obaja zabudli, pri ktorom čísle skončili. Jimmymu napadlo, či si vie dievčatko predstaviť tisíc ľudí. On si ich toľko sotva pamätal.

„Chcela by som, aby v ľuďoch videl dobro ako ja,“ zaševalila.

Jimmy zastal pred nasledujúcim odpočívadlom. Elise mu zovrela ruku aj svoju rozhojdanú kabelku a zastala pri ňom. Kľakol si k nej. Keď sa Elise zaškľabila, videl jej medzeru po chýbajúcom zube.

„V každom človeku je trochu dobra.“ Stisol Elise plece a pocítil, ako mu v hrdle rastie hrča. „Ale aj zla. Rickson má občas asi skôr pravdu.“

Nerád to hovoril. Nechcel Elise plniť hlavu takými myšlienkami. No miloval ju ako vlastnú. Chcel jej dať veľké oceľové dvere, ktoré bude potrebovať, ak sa silo opäť zaplní. Preto jej dovolil trhať knihy v kovových nádobách a zobrať si stránky, ktoré sa jej páčili. Preto jej pomáhal vyberať dôležité. Mali jej pomôcť prežiť.

„Musíš sa naučiť na svet pozeráť Ricksonovými očami.“ Jimmy sa za tie slová nenávidel. Vstal a ťahal ju po schodoch, tentoraz ich nepočítal. Utriel si slzy, skôr než si Elise všimne, že plače, a položí mu ďalšiu zo svojich ľahkých otázok, na ktoré neexistujú ľahké odpovede.

6

OPUSTIŤ JASNÉ SVETLÁ a pohodlie starého domova bolo ťažké, ale Jimmy súhlasil s presťahovaním na dolné farmy. Deti sa na nich cítili dobre. Čoskoro obnovili pestovanie a z fariem to mali navyše bližšie k poslednej z miznúcich záplav.

Jimmy schádzal po klzkých schodoch posiatych novou hrdzou a počúval melódiu vody kvapkajúcej do kaluže a na oceľ. Mnoho zelených núdzových svetiel zaplavilo a aj tie, čo ešte svietili, boli plné matnej vody. Jimmy myslel na ryby, ktoré kedysi plávali na miestach, kde bol teraz iba vzduch. Keď voda opadla, zopár ich našiel, hoci bol presvedčený, že dávno všetky vychytil. Uväznené v plytkých jazierkach boli príliš ľahkou korisťou. Jimmy naučil Elise rybárčiť, ale nedarilo sa jej vyberať háčiky. Klzké tvory sa jej zakaždým vyšmykli späť do vody. Jimmy ju zo žartu obvinil, že to robí schválne, a Elise sa priznala, že ich radšej chytá ako je. Posledné ryby jej dovolil chytať znova a znova, až kým mu úbohých zvierat nebolo príliš ľúto. Rickson, Hannah a dvojčatá zúfalých plavcov ochotne zbavili utrpenia a naplnili si žalúdky.

Jimmy sa zadíval hore nad zábradlie a predstavil si vo vzduchu svoj plaváček. V duchu videl Tieň, načahoval sa za ním labkou, akoby bol Jimmy ryba pod vodou. Skúsil vyfúknuť bubliny, ale z úst mu nijaké nevyšli, iba fúzy mu poštekli nos.

Nížšie, kde sa schody končili, sa vytvorila mláka. Dlážka bola rovná, nenakláňala sa k odtoku. Voda nikdy nemala vystúpiť tak vysoko.

Jimmy zapol baterku a kužeľ svetla sa zarezal do bezútešnej temnoty hlboko v strojovni. Cez otvorené dvere sa vlnil elektrický drôt a prechádzal ponad bezpečnostnú stanicu. Pozdĺž drôtu sa tiahla hadica, ktorá sa po čase vracala. Drôt aj hadica poznali cestu k pumpám, natiehla ich Juliette.

Jimmy ich sledoval. Keď zišiel pod schody prvý raz, našiel jej oblú plastovú prilbu. Ležala v hromade odpadkov, trosiek a blata, ktoré po sebe zanechala ustupujúca voda. Vyčistil ju najlepšie, ako vedel. Medzi odpadkami sa ako strieborné mince ligotali aj malé kovové podložky, ktoré kedysi vešal na papierové padáčky. Väčšiny zvyškov po záplave sa ani nedotkol, zachránil iba prilbu.

Drôt s hadicou klesali po malých hranatých schodíkoch. Jimmy po nich zišiel, dával si pozor, aby sa nepotkol. Z rúrok a káblov nad hlavou občas kvapkala voda a triafala ho do pleca alebo do temena. Kvapky sa ligotali v svetle baterky. Všetko ostatné bolo tmavé. Skúsil si predstaviť, čo by videl, keby sa v strojovni ocitol, kým bola plná vody, ale nedarilo sa mu. Aj suchá pôsobila dosť strašidelne.

Rovno na temeno mu dopadla kvapka a stiekla mu do brady ako potôčik. „Zväčša suchá,“ povedal nahlas s hlavou obrátenou k stropu. Zišiel pod schodíky. Ďalej ho viedol už iba elektrický drôt, ktorý v tme ťažko rozoznával. Jimmyho čižmy čľapotali v tenkej vrstve vody na chodbe. Juliette povedala, že je dôležité, aby tu bol, keď pumpa dokončí prácu. Nieкто ju musí vypínať a zapínať. Voda bude do sila presakovať aj naďalej, takže pumpa musí pracovať, no nikdy by nemala pumpovať nasucho. Vraj by zhorelo čosi, čomu hovorila „rotor“.

Jimmy našiel pumpu. Nešťastne hrkotala. Veľká rúra sa ohýbala cez okraj studne – Juliette ho vystríhala, aby do nej nespadol – a z hĺbky doliehali cicavé a bublavé zvuky. Jimmy namieril dolu baterku a uvidel, že šachta je takmer prázdna. Necelého pol metra vody divo vírilo okolo bezmocne stonajúcej veľkej rúry.

Z náprsného vrecka vybral kliešte a z plytkej vody vylovil drôt. Pumpa zlostne vrčala, kov rinčal o kov, vo vzduchu visel pach horúcej elektriny a z valcového krytu motora stúpala para. Jimmy rozmotal

dva spojené drôty a jeden prestrihol kliešťami. Pumpa ešte chvíľu pracovala, no postupne stíchla. Naučila ho to Juliette. Z odstrihnutého drôtu stiahol izoláciu a konce opäť spojil. Keď sa studňa znova naplní, Jimmy ručne zapne štartér, ako to urobil pred mnohými týždňami. S deťmi sa o pumpu postarajú na striedačku. Ubytujú sa nad poschodiami zničenými potopou, budú sa starať o Divočinu a udržiavať silo suché až do Juliettinho príchodu.

Silo 18

7

SPOR SO SHIRLY o generátore dopadol zle. Juliette dosiahla svoje, no necítila sa ako víťazka. Dívala sa, ako jej stará priateľka rázne odchádza, a pokúsila sa do nej vžiť. Shirlin manžel Marck zomrel iba pred niekoľkými mesiacmi. Juliette bola po strate Georgea celý rok zničená. A teraz nejaká starostka hovorí šéfke strojovne, že im zoberú záložný generátor. Ukradnú. Silo bude odkázané na vrtochy mechanických porúch. Stačí, aby sa odlomil jeden zub na jednom ozubenom kolese, a všetky poschodia sa ponoria do tmy a pumpy stíchnu, kým poruchu neopravia.

Juliette nepotrebovala počuť Shirline argumenty. Sama ich vedela dosť dobre vymenovať. Stála v slabo osvetlenej chodbe, v diaľke zaniekali priateľkine kroky, a kládla si otázku, čo to, dočerta, robí. Dôveru strácala už aj medzi najbližšími. Prečo napriek tomu pokračuje? Lebo dala sľub? Alebo je iba tvrdohlavá?

Poškrabala si ruku, pod kombinézou ju svrbela jazva, a spomenula si na rozhovor s otcom po takmer dvadsiatich rokoch tvrdohlavého vyhýbania sa tomu. Ani jeden nepriznali, ako hlúpo sa správali, no viselo to medzi nimi ako rodinná prešívaná deka. Ich zlyhanie, zdroj motivácie, aby v živote dosiahli čo najviac, a zároveň príčina škôd, ktoré napáchali. Toxická pýcha.

Juliette sa zvrtila a vrátila do generátorovne. Kovový rachot pozdĺž protiľahlej steny jej pripomenul... menej vyrovnané dni. Zvuky

kopania neboli nepodobné burácaniu nevyváženého generátora v minulosti, keď bola mladá, zanietená a nebezpečná.

Práce na záložnom generátore už spustili. Dawson a jeho tím rozbali spojku výfukového potrubia. Raph obrovským kľúčom povoľoval veľkú maticu na prednej podpere, oddeľoval zdroj energie od prastarého kotviska. Juliette si naplno uvedomila, že sa na to naozaj dala. Shirley sa na ňu zlostila plným právom.

Prešla cez miestnosť a preliezla dierou v stene, sklonila hlavu pod roxorové tyče a v zadnej časti obrovského rýpadla uvidela Bobbyho, ktorý si škrabal bradu. Bobby bol hora svalov. Dlhé vlasy mal zapletené do pevných vrkočov obľúbených medzi baníkmi a uhľovočierna koža maskovala úsilie, ktoré vynakladal na kopanie. V každom smere bol pravým opakom svojho priateľa Rapha. Vedľa neho ticho stála Hyla, Bobbyho dcéra a zároveň tiež.

„Ako to ide?“ opýtala sa Juliette.

„Ako to ide alebo ako ide stroj?“ Bobby sa k nej obrátil a chvíľu si ju premeriaval. „Poviem ti, ako táto hrdzavá opacha ide. Neotáča sa, ako potrebuješ. Pohybuje sa rovno ako hriadeľ. Vôbec nie je určená na zmenu smeru.“

Juliette pozdravila Hylu a očami odhadla zmeny na rýpadle. Čistenie stroja prinášalo výsledky, zachoval sa v neuveriteľne dobrom stave. Položila Bobbymu ruku na plece. „Otočíme ho,“ uistila ho. „Popri pravej stene rozmiestnime železné klíny,“ ukazovala prstom. Reflektory z baní nad hlavou osvetľovali tmavú skalú. „Zadná časť sa o ne oprie a nasilu predok otočí.“ Rukou zatlačila na zápästie dlane, ktorá predstavovala rýpadlo, a ohla prsty, aby mu názorne ukázala, ako si manéver predstavuje.

„Pôjde to pomaly, ale mohlo by sa to podariť,“ zamrmlal Bobby neochotne, no súhlasne. Rozložil hárok jemného papiera so schémou všetkých síl a študoval dráhu, ktorú naň nakreslila Juliette. Výkres ukradla z Lukasovej skrytej kancelárie a jej navrhovaný výkop tvoril oblúk medzi silami sedemnásť a osemnásť, od generátorovne ku generátorovni. „Mašinu musíme nakloniť aj nadol,“ poznamenal Bobby. „Stojí šikmo, akoby sa nevedela dočkať, kedy sa prehryzie na povrch.“